

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda belirtilen sorularımın, İçişleri Bakanı Mustafa Çiftçi tarafından Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 08.10.2026

Av. Mahmut TANAL
YENİ Parti Şanlıurfa Milletvekili

Siirt Belediyesi tarafından kamuoyuna yapılan son açıklamada; yaşlı, hasta ve yalnız yaşayan ihtiyaç sahibi vatandaşların evlerinde ziyaret edildiği, Kızlar Tepesi Sosyal Tesisleri'nde hazırlanan sıcak yemeklerin her gün 62 hanede yaşayan 95 kişiye ulaştırıldığı belirtilmiştir.

Sosyal yardım hizmetinin varlığı elbette önemlidir. Ancak asıl ölçülmesi gereken; kentte yardıma ihtiyaç duyan kaç vatandaş bulunduğu, bunların ne kadarına ulaşılabilirdiği, yararlanıcıların hangi objektif kriterlerle belirlendiği ve kamu kaynaklarının gerçek ihtiyaçla orantılı biçimde kullanılıp kullanılmadığıdır.

Nitekim Siirt Belediyesinin 2025-2029 Stratejik Planında dahi "sosyal yardım faaliyetlerinin ihtiyaç sahiplerine ulaştırılamaması" ve ekonomik kriz nedeniyle sosyal yardım bütçesinin yetersiz kalması risk olarak gösterilmiş; ekonomik kriz nedeniyle sosyal yardıma ihtiyaç duyan birey sayısının arttığı belediyenin kendi tespiti olarak kayda geçirilmiştir.

Belediyenin resmî açıklamalarında farklı dönemlerde günlük sıcak yemek desteğinden yararlanan hane sayısına ilişkin farklı rakamların yer alması da hizmetin gerçek kapasitesinin, yararlanıcı belirleme sisteminin ve hizmet dışında kalan ihtiyaç sahiplerinin sayısının açıklığa kavuşturulmasını gerekli kılmaktadır.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 13'üncü maddesi belediye yardımlarından yararlanma hakkını ve yardımların insan onurunu zedelemeyecek koşullarda sunulmasını; 14'üncü maddesi ise sosyal hizmet ve yardım görevini düzenlemektedir. Anayasa'nın 2'nci, 5'inci, 10'uncu, 60'ıncı, 61'inci ve 127'nci maddeleri birlikte değerlendirildiğinde sosyal yardımların eşit, objektif, şeffaf ve denetlenebilir biçimde yürütülmesi gerekmektedir.

Siirt Belediyesinin halen Vali/Belediye Başkan Vekili eliyle yönetiliyor olması karşısında, belediye kaynaklarının kullanımı ve sosyal yardımların dağıtımındaki şeffaflık ile idari denetim ayrıca önem taşımaktadır.

Bu bağlamda;

1. Siirt Belediyesi kayıtlarına göre önergenin cevaplandığı tarih itibarıyla sosyal yardıma ihtiyaç duyduğu tespit edilen toplam hane ve kişi sayısı kaçtır? Bunların kaç 65 yaş üzeri, engelli, kronik hasta, yalnız yaşayan, düzenli geliri bulunmayan veya diğer dezavantajlı gruplardadır? Günlük sıcak yemek verilen 62 hane ve 95 kişi, tespit edilen toplam ihtiyaç sahibi nüfusun yüzde kaçına karşılık gelmektedir?
2. Sıcak yemek ve diğer belediye sosyal yardımlarından yararlanacak kişilerin belirlenmesinde uygulanan gelir, hane nüfusu, yaş, sağlık, engellilik, sosyal güvence ve diğer kriterler nelerdir? Bu kriterler yazılı ve kamuya açık mıdır; yararlanıcı belirleme kararını hangi kurul veya birim vermektedir ve siyasi görüş, parti üyeliği, akrabalık veya kişisel takdirin etkili olmasını önleyen denetim mekanizması nedir?

3. 2024, 2025 ve 2026 yıllarında sıcak yemek desteği için kaç hane başvurmuş; kaç kabul edilmiş, kaç reddedilmiş ve kaç beklemeye alınmıştır? Ret ve bekletme nedenleri nelerdir? Yardıma muhtaç olduğu tespit edildiği halde bütçe veya kapasite yetersizliği nedeniyle hizmet alamayan hane ve kişi sayısı kaçtır?
4. Belediyenin resmî açıklamalarında günlük sıcak yemek hizmetinden yararlananların bir açıklamada 67 aile, son açıklamada 62 hane ve 95 kişi; 2026 Ramazan programında ise 103 aile olarak belirtilmesinin nedeni nedir? Bu dönemler arasında hizmetten çıkarılan veya hizmete dahil edilen hane sayısı kaçtır ve değişiklikler hangi objektif kriterlere göre yapılmıştır?
5. 2024, 2025 ve 2026 yıllarında sıcak yemek hizmetinin yıllık toplam maliyeti ile kişi başına günlük ortalama maliyeti nedir? Aynı yıllarda Siirt Belediyesinin toplam bütçesinden sosyal hizmet ve doğrudan sosyal yardımlara ayrılan ve fiilen harcanan tutar ile bunun toplam bütçe içerisindeki oranı nedir?
6. Sıcak yemek hizmetinde kullanılan gıda, malzeme, taşıma ve diğer ihtiyaçlar hangi ihale, doğrudan temin veya satın alma yöntemleriyle karşılanmaktadır? 2024-2026 döneminde bu kapsamda yapılan alımların toplam tutarı, yüklenicileri ve ödeme miktarları nedir? Hizmetin herhangi bir bölümü özel şirket eliyle yürütülüyorsa bunun kapsamı ve sözleşme bedeli nedir?
7. Sıcak yemek dışında 2024-2026 döneminde nakdi yardım, gıda, yakacak, kira, eğitim-kırtasiye, ulaşım, ev eşyası ve diğer sosyal desteklerden ayrı ayrı kaç hane ve kişi yararlanmış; her yardım türü için ne kadar harcama yapılmıştır?
8. Aynı dönemde belediyenin temsil-ağırlama, tanıtım, reklam, organizasyon ve benzeri harcamalarının toplam tutarı nedir? Bu tutar doğrudan ihtiyaç sahiplerine yapılan sosyal yardım harcamalarıyla karşılaştırıldığında hangi düzeydedir? Temel ihtiyacı karşılayamayan vatandaş bulunduğu halde sosyal yardım dışındaki bu harcama kalemlerine öncelik verilmiş midir?
9. Siirt Belediyesinin 2025-2029 Stratejik Planında sosyal yardımların ihtiyaç sahiplerine ulaştırılamaması ve sosyal yardım bütçesinin yetersiz kalması açıkça risk olarak gösterilmiş, sosyal belediyecilik hedefi için 180 milyon TL maliyet tahmini yapılmıştır. Bu hedef kapsamında 2025 ve 2026 yıllarında ne kadar ödenek ayrılmış, ne kadar fiilen harcanmış ve stratejik plandaki sosyal yardım hedeflerinin gerçekleşme oranı nedir?
10. Siirt Belediyesinin sosyal yardım faaliyetleri 2024-2026 döneminde İçişleri Bakanlığı, Mülkiye Teftiş Kurulu veya diğer yetkili denetim birimlerince denetlenmiş midir? Yararlanıcı belirleme, kamu kaynağının kullanımı, satın alma işlemleri veya eşitlik ilkesi yönünden herhangi bir uygunsuzluk tespit edilmişse hangi işlemler yapılmıştır?

11. Sosyal yardımlara ilişkin başvuru, kabul, ret, bekleyen başvuru, yararlanıcı sayısı, yardım türü ve harcama tutarlarının kişisel veriler korunarak düzenli biçimde kamuoyuna açıklanması sağlanacak mıdır? Siirt Belediyesinin bu verileri açıklamaması halinde Bakanlığınız hangi denetim mekanizmasını işletecektir?
12. Belediyenin kendi stratejik planında sosyal yardıma ihtiyaç duyan kişi sayısının arttığı kabul edildiği halde günlük sıcak yemek hizmetinin halen sınırlı sayıda haneye ulaşmasının nedeni nedir? İhtiyacı objektif kriterlerle tespit edilen hiçbir vatandaşın bütçe veya kapasite gerekçesiyle hizmet dışında bırakılmaması için 2027 yılına ilişkin hedef hane sayısı, bütçe ve hizmet kapasitesi nedir?